

tussen Duin & Dijk

Themanummer

Wintervogels

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 15 4 ● 2016

● Foto: Jankees Schwiebbe.

Kleine rietgans

Deze gans valt op door een muisgrijs blauwachtig bovendek, donkere kop en hals en een kort zwart-rose snaveltje. Aan zijn rose poten dankt hij zijn Engelse naam 'pinkfoot'. De vogels die in ons land overwinteren, zijn alle afkomstig van Spitsbergen. Rond de eeuwwisseling overwinterde vrijwel de hele populatie op de graslanden in het zuidwesten van Friesland.

Tegenwoordig vliegen veel vogels door naar de zeepolders in Vlaanderen, waar ze ook op grasland hun voedsel zoeken. De laatste tien jaar blijft ook een steeds groter deel van de vogels achter in Denemarken, waar ze vooral op maïsvelden foerageren. Kleine rietganzen verspreiden zich veel minder dan de kolgans en brandgans over grotere gebieden, zodat de trefkans in veel gebieden laag is.

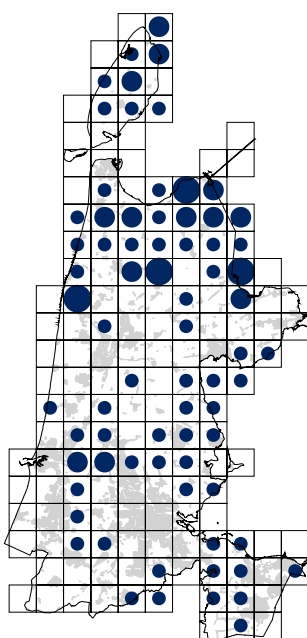
Voorkomen

De kleine rietgans is in de atlas-winters vastgesteld in 76 atlasblokken (46%). Het gaat in de meeste gevallen om enkele vogels of families, meestal minder dan tien vogels. Veel minder vaak zijn grote groepen gezien, het is een uitzondering als groepen van meer dan 50 individuen Noord-Holland aandoen. Meestal sluiten kleine rietganzen zich aan bij grotere groepen ganzen, zoals kol- en brandganzen. Vandaar dat de trefkans het grootst is in Waterland, de Zeevang en de Vechtstreek, waar 's winters veel ganzen foerageren op grasland. In het noorden van de provincie, vooral in de Wieringermeer, de Anna-Paulownapolder en op Wieringen foerageren ze vaak in kleine aantallen tussen hun grotere verwant de rietgans op bouwland, waar restanten van aardappels, bieten en andere gewassen op het land zijn achtergebleven.

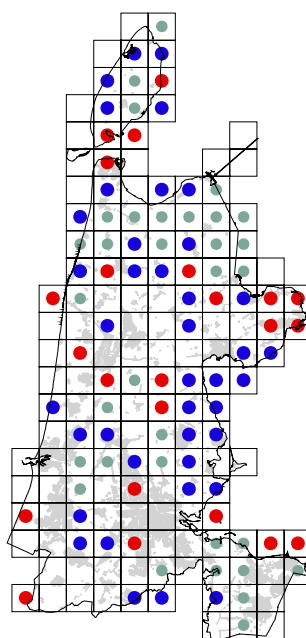
Veranderingen

In principe is er in 30 jaar niet zoveel veranderd in het aantal atlasblokken waar de kleine rietgans is waargenomen. Noord-Holland is een gebied waar kleine rietganzen meestal niet lang verblijven. Vooral in de Noordkop, de Zeevang en Waterland is de kans om kleine rietganzen te zien, toegenomen. In de eerste helft van november kunnen vele duizenden vogels overvliegen op weg naar België. Vooral in die periode worden ook kleine groepjes op de grond gezien. In een recent Managementplan, waaraan alle landen langs de trekweg meewerken (Noorwegen, Denemarken, Nederland en België) wordt gestreefd naar een populatie van rond de 60.000 vogels (nu 80.000) om die levensvatbaar te houden en om de economische schade te beperken. Mogelijk zal de soort daardoor in de toekomst schaarser worden.

Dirk Tanger

verspreiding
 ● 1 - 10 ex
 ● 11 - 50 ex
 ● 51 - 250 ex

verandering
 ● alleen in 1979-1983
 ● beide perioden
 ● alleen in 2012-2016